

HAMDR, apu Vapaaehtoisen pelastuspalvelun toimintaamme.

Suomen ensimmäinen matkapuhelinverkko, 150 MHz:n ”Autoradiopuhelinverkko ARP”, toteutettiin jo 70-luvun alkupuolella, silloisen valtiollisen Posti- ja lennätinlaitoksen toimesta. Alkujaan verkko palveli vain ajoneuvojen keskinäistä puhelinliikennettä ja niiden yhteyksiä lankapuhelinverkkoon. Syynä oli laitteiden suuri koko. Verkko kattoi koko maan ja jo 1977 siinä oli lähes 11 000 tilaajaa.

Myöhemmin verkko-operaattori muuttui TELE –nimiseksi ja verkon palvelujen raju kehittäminen alkoi. Eräs kehityksen tulos oli maan kattava rikosilmoituslaitteiden ja maksupäätteiden tarvitsema Data-liikenteen palvelu. Tähän tarkoitukseen TELE kehitti 5 Watin tehoisen radiomodeemin MDR-150, jonka nimi tulee sanoista Mobile Data Radio 150 MHz.

ARP-verkko purettiin 90-luvun lopussa ja samalla tehdasuuksia MDR-modeemeja jäi asentamatta suuri määrä. Esko Heino, oh2bhi, toimi tuotepäällikkönä em. laitteiden parissa ja tiedusteli minulta olisiko Vapaaehtoisen pelastuspalvelutoiminnallemme mitään hyötyä ko. laitteista, jotka odottavat hävittämistä. Hetkeäkään epäroimättä vastasin ”ehdottomasti”!

Esko ohjasi minulle valtavan röykkiön MDR-laitteita. Selvisi, ettei niiden muuttaminen 145 MHz:lle vaatinut mitään komponenttimuutoksia! Ohjelmiston muuttaminen radioamatööritarkoituksiin osoittautui kuitenkin ”mahdottomaksi”. Puolen vuoden ihmettelymme jälkeen Juha Nurmela, oh5nxo, teki ”mahdottomia”, ensimmäisen radioamatööritoimintaan soveltuvan ohjelman MDR-laitteeseen.. Modeemi nimettiin HAMDR:ksi ja loppu jää historiaan!

Esko hankki laitteisiin täydellisen dokumentaation, minä skannasin dokumentoinnin, Juha teki yhä lisää ohjelmia, minä ja perheeni hoidimme laitteiden jakelun. Laitteet jaettiin ilmaiseksi, ensisijaisesti Vapaaehtoista pelastuspalvelun toimintaamme tukemaan. Vastaanottajan tarvitsi maksaa vain rahti. Näin hieman yli 400 laitetta jaettiin kentälle hieman alle vuodessa. Kysyntä vaan paisui laitteiden loppuessa ja ohjelmavalikoiman kasvaessa.

Juhan ohjelmien avulla laitteet ovat käytössä nyt mm. pakettiradioina, pakettitoistimina ja mitä moninaisimmissa APRS-sovelluksissa. Kaikki tällainen toimiva ja ilmaiseksi jaettu kalusto tukee suoraan valmiuksiamme auttaa viranomaisia viestiosaamisellamme. Arkikäytössä oleva kalusto pysy myös kunnossa hälytystehtävän varalle.

SRAL tuki muuten ”kotivoimin” toteutettua HAMDR-projektia merkittävästi, antamalla tilaa aiheelle Radioamatööri-lehdessä, hoitamalla laitteiden mukana toimittamieni dokumenttiromppujen kustannukset ja perustamalla sähköpostiin hamdr@sral.fi puheryhmän.

Haluan kiittää lämpimästi kaikkia projektissa auttaneita. Voimia yhdistämällä ja osajien yhteistyöllä voidaan toteuttaa näemmä lähes mitä tahansa! Vieläpä lähes ilmaiseksi!
Myös lajitoverin vapaaehtoista pelastamista varten.

73's

Timo Ärliig, oh3fn
SRAL:n Vapepa-ohjaaja
oh3fn@sral.fi